

Bruxelles, 21 mai 2024
(OR. en)

10119/24

HYBRID 81
DISINFO 76
AG 101
PE 136
CYBER 168
JAI 834
RELEX 686
JAIEX 35
CFSP/PESC 768
PROCIV 38
IPCR 36
COPS 282

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Concluziile Consiliului privind reziliența democratică: protejarea proceselor electorale împotriva ingerințelor străine

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind reziliența democratică: protejarea proceselor electorale împotriva ingerințelor străine, aprobate de Consiliu în cadrul celei de a 4025-a reuniuni a sale, care a avut loc la 21 mai 2024.

**Concluziile Consiliului privind reziliența democratică: protejarea proceselor electorale
împotriva ingerințelor străine**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

1. **ACCENTUEAZĂ** rolul fundamental al cetățenilor în democrație și **SUBLINIAZĂ** că protejarea alegerilor libere și corecte împotriva oricăror ingerințe străine, inclusiv în domeniul informațiilor, din partea actorilor statali sau nestatali, precum și transparența alegerilor, sunt esențiale pentru democrații. Bazându-se pe alegeri politice libere și în cunoștință de cauză, democrațiile noastre trebuie să fie protejate împotriva tuturor formelor de ingerință străină. Reziliența democratică trebuie consolidată prin construirea încrederii și trebuie să se bazeze pe drepturile fundamentale și pe valorile democratice susținute de Uniunea Europeană. În contextul în care în 2024 miliarde de cetățeni își exprimă votul în întreaga lume, inclusiv în alegerile pentru Parlamentul European, reziliența democratică va rămâne în centrul atenției în activitățile Consiliului.
2. **SUBLINIAZĂ** că mediul de securitate din Europa s-a modificat semnificativ în ultimii ani din cauza anexării Crimeei de către Rusia și a războiului de agresiune împotriva Ucrainei care i-a urmat. Intensificarea competiției geopolitice și conflictele internaționale și regionale, inclusiv situația actuală din Orientul Mijlociu, agravează această situație. În plus, instrumentalizarea acestor conflicte complică și mai mult provocările cu care se confruntă democrațiile noastre, ceea ce poate duce la agravarea fricțiunilor din societate, a polarizării, a radicalizării și la scăderea încrederii în instituții și în alegeri. **RECUNOAȘTE** că actori statali și nestatali utilizează tot mai mult tactici hibride, ceea ce reprezintă o amenințare tot mai mare la adresa securității UE, a statelor sale membre și a partenerilor săi.

3. RECUNOAȘTE valoarea cooperării strânse în cadrul UE pentru garantarea unor alegeri libere și corecte în Uniunea Europeană și INVITĂ Înaltul Reprezentant și Comisia, împreună cu statele membre, să utilizeze rapid și integral toate mecanismele, rețelele și instrumentele instituite pentru a asigura o astfel de cooperare și a sprijini integritatea proceselor democratice, inclusiv a alegerilor, protejate de orice formă de ingerință străină, fără a împiedica dezbateră democratică deschisă. În acest scop, SUBLINIAZĂ importanța utilizării eficiente și eficace a Rețelei europene de cooperare privind alegerile și a sistemului de alertă rapidă, precum și a valorificării contribuției Observatorului european al mass-mediei digitale și a grupului său operativ privind alegerile pentru Parlamentul European din 2024.
4. RECUNOAȘTE că activitățile cibernetice răuvoitoare sunt adesea un element-cheie al campaniilor hibride și SUBLINIAZĂ necesitatea de a consolida în continuare securitatea cibernetică și reziliența la nivel național și la nivelul UE, precum și importanța cooperării și solidarității internaționale în această privință. INVITĂ statele membre, precum și instituțiile, organele și agențiile UE să ia măsuri tehnice și organizatorice adecvate și proporționale pentru a desfășura în permanență acțiuni care să prevină activitățile cibernetice răuvoitoare împotriva proceselor democratice naționale și ale UE, să le descurajeze, să le împiedice și să reacționeze în fața lor.

5. RECUNOAȘTE că există actori statali și nestatali străini care nu ezită să utilizeze tehnologii emergente și disruptive, cum ar fi inteligența artificială, pentru a spori eficacitatea campaniilor hibride care urmăresc să perturbe procesele democratice. Tehnologiile IA ar putea spori rapiditatea și amploarea operațiunilor de influențare și ar putea permite crearea de conținut fals care ar putea amplifica amenințările existente, cum ar fi campanii dirijate împotriva unor candidați politici și inducerea în eroare a cetățenilor prin denaturarea informațiilor și a realității. În același timp, SUBLINIAZĂ numeroasele posibilități pe care noile tehnologii le-ar putea oferi UE, statelor sale membre, companiilor din domeniul tehnologiei și societății civile în formularea unui răspuns eficace la astfel de provocări și, în acest sens, SALUTĂ, printre altele, lucrările legate de Actul privind inteligența artificială, precum și progresele făcute în abordarea tehnologiilor digitale bazată pe drepturile omului. INVITĂ Înaltul Reprezentant, Comisia și statele membre să continue respectarea, apărarea și promovarea drepturilor omului, a proceselor democratice și a statului de drept la fel de bine online precum offline, în special prin favorizarea alfabetizării digitale, precum și prin promovarea abordării centrate pe factorul uman și bazate pe drepturile omului a tehnologiilor digitale, cum ar fi inteligența artificială¹.
6. În contextul eforturilor mai ample de consolidare a rezilienței și a capacității noastre de a răspunde campaniilor hibride, inclusiv acțiunilor străine de manipulare a informațiilor și ingerințelor străine (FIMI), REAMINTEȘTE obiectivele stabilite în Busola strategică pentru securitate și apărare, aprobată de Consiliul European la 25 martie 2022². În acest sens, IA ACT de acțiunile specifice relevante întreprinse:
- crearea **setului de instrumente al UE pentru contracararea amenințărilor hibride**, așa cum se prevede în Concluziile Consiliului din 21 iunie 2022 privind un cadru pentru un răspuns coordonat al UE la campaniile hibride³, set care reunește instrumente existente și potențiale și oferă un cadru pentru un răspuns coordonat la campaniile hibride care afectează UE, statele sale membre și partenerii săi. Acest set include măsuri preventive, de cooperare, de stabilitate, restrictive și de redresare, consolidând solidaritatea și asistența reciprocă,
 - crearea setului de instrumente pentru acțiunile străine de manipulare a informațiilor și pentru ingerințele străine („setul de instrumente FIMI”),

¹ Doc. 11088/23.

² Doc. EUCO 1/22.

³ Doc. 10016/22.

- consolidarea **setului de instrumente pentru diplomația cibernetică (CDT)**, care urmărește să răspundă rapid și hotărât la amenințările și atacurile cibernetice și ar putea contribui la răspunsul UE la o campanie hibridă, în concordanță cu propriile sale norme și proceduri.

CONSTATĂ că aceste seturi de instrumente contribuie semnificativ la o abordare mult mai cuprinzătoare prin garantarea de răspunsuri coordonate la campaniile hibride, la atacurile cibernetice și la activitățile FIMI împotriva UE, a statelor sale membre și a partenerilor săi, consolidând astfel reziliența generală. SUBLINIAZĂ importanța utilizării în cel mai înalt grad posibil a instrumentelor și măsurilor existente la nivelul UE, cum ar fi Regulamentul privind serviciile digitale, Codul de bune practici consolidat privind dezinformarea, Directiva privind reziliența entităților critice⁴, Directiva privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice (NIS 2)⁵ și Regulamentul privind transparența și vizarea unui public-tintă în publicitatea politică, recent adoptat. Pe lângă completarea regimurilor de sancțiuni existente acolo unde este necesar, seturile de instrumente includ și posibilitatea de a studia adoptarea de noi măsuri restrictive în combaterea activităților hibride și FIMI.

7. Consiliul SUBLINIAZĂ, de asemenea, progresele care se înregistrează în prezent în înființarea de **echipe de răspuns rapid în caz de amenințări hibride** și SOLICITĂ Înaltului Reprezentant și Comisiei să acționeze cu rapiditate în direcția înființării acestor echipe, SUBLINIIND că echipele de răspuns rapid în caz de amenințări hibride ar trebui să funcționeze drept unul dintre instrumentele-cheie ale setului de instrumente al UE pentru contracararea amenințărilor hibride pentru a sprijini statele membre ale UE și țările partenere în contracararea amenințărilor hibride.

⁴ Directiva (UE) 2022/2557 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind reziliența entităților critice și de abrogare a Directivei 2008/114/CE a Consiliului, JO L 333, 27.12.2022.

⁵ Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148 (Directiva NIS 2), JO L 333, 27.12.2022.

8. SOLICITĂ o mai bună conștientizare a situației în ceea ce privește încercările actorilor statali și nestatali străini de a interveni în procesul democratic din UE în perioada premergătoare alegerilor pentru Parlamentul European, în timpul acestora și ulterior. SUBLINIAZĂ rolul central al celulei de fuziune împotriva amenințărilor hibride (HFC) a INTCEN UE, cu sprijinul Direcției de informații a EUMS în cadrul Capacității unice de analiză a informațiilor a UE (SIAC), ca entitate centrală care furnizează evaluări ale informațiilor privind amenințările hibride, bazate în principal pe contribuțiile statelor membre în materie de informații operative, precum și o conștientizare a situației, analizând informațiile din toate sursele, pe baza informațiilor din surse deschise și a informațiilor clasificate provenind de la diferite părți interesate din cadrul SEAE, de la Comisie și de la statele membre. REITEREAZĂ necesitatea de a ameliora detectarea, analiza și previziunea prin intermediul HFC în cadrul SIAC.
9. RECUNOAȘTE că Regulamentul privind serviciile digitale reprezintă primul instrument de asigurare a respectării legislației care poate contribui efectiv la atenuarea riscurilor sistemice legate de răspândirea online a dezinformării și la protejarea integrității proceselor electorale împotriva tuturor formelor de ingerință străină. RECUNOAȘTE că Codul de bune practici consolidat privind dezinformarea și baza sa variată de semnatori oferă un forum important pentru abordarea și discutarea aspectelor legate de dezinformarea online în perioada electorală. SUBLINIAZĂ responsabilitatea comună a industriei tehnologiilor, a guvernelor și a altor părți interesate față de protejarea libertății de exprimare și a discursului democratic deschis în spațiul digital.
10. INVITĂ Comisia să își continue colaborarea cu platformele online în temeiul Codului de bune practici consolidat privind dezinformarea și al Regulamentului privind serviciile digitale și să utilizeze în mod optim Regulamentul european privind libertatea mass-mediei și noul regulament privind transparența și vizarea unui public-țintă în publicitatea politică, subliniind că este necesară o implicare efectivă întemeiată pe punerea în aplicare a angajamentelor convenite, un dialog mai activ cu platformele online mai mici, o cooperare continuă cu comunitatea mai largă a părților interesate, în primul rând cu societatea civilă, cu verficatorii veridicității informațiilor și cu mediul academic, precum și schimbul de informații cu statele membre ale UE.

11. ACCENTUEAZĂ importanța sprijinirii participării cetățenilor la viața democratică, fără nicio formă de ingerință străină. SUBLINIAZĂ importanța promovării alfabetizării digitale și mediatice în rândul cetățenilor, rolul esențial al mass-mediei libere, independente și pluraliste, necesitatea de a asigura o cooperare strânsă cu societatea civilă și cu mediul academic, consolidând rolului verifcătorilor veridicității informațiilor și asigurând în continuare un nivel adecvat de responsabilitate, simț de răspundere și transparență al platformelor online.
12. INVITĂ Comisia și statele membre să pună rapid în aplicare acțiunile și prioritățile anunțate în rapoartele sale privind cetățenia UE din 2020 și 2023⁶, cu scopul de a consolida participarea democratică, de a capacita cetățenii și de a promova incluziunea cetățenilor în Uniunea Europeană, în special prin includerea de categorii de alegători subreprezentate.
13. SUBLINIAZĂ importanța activității desfășurate de Divizia pentru comunicare strategică a SEAE (StratCom a SEAE) și de grupurile sale operative, în special grupul operativ East StratCom, cu proiectul său emblematic EUvsDisinfo, precum și Grupul operativ pentru Balcanii de Vest, Grupul operativ Sud și Grupul operativ StratCom Africa Subsahariană, recent înființat, care au contribuit la o comunicare efecă și bazată pe informații veridice, la combaterea dezinformării, la comunicarea strategică privind acțiunea externă a UE și la consolidarea mediului mediatic general și a societății civile în regiunile în care activează fiecare dintre acestea, inclusiv în perioada premergătoare alegerilor, în timpul acestora și ulterior. SUBLINIAZĂ importanța combaterii FIMI, inclusiv a dezinformării, în diferite limbi și acoperind o arie geografică largă.

⁶ Rapoarte ale Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Raportul din 2020 privind cetățenia Uniunii – Capacitarea cetățenilor și protejarea drepturilor acestora, COM(2020) 730 final și Raportul privind progresele înregistrate în direcția exercitării efective a cetățeniei UE în perioada 2020-2023, COM(2023) 931 final.

14. IA ACT de pachetul de măsuri privind apărarea democrației, prezentat de Comisie în decembrie 2023, care se bazează pe Planul de acțiune pentru democrația europeană adoptat în 2020. Ia ACT de propunerea de directivă privind transparența reprezentării intereselor în numele țărilor terțe⁷, care urmărește să consolideze cerințele de transparență pentru a contracara ingerințele străine în spațiul democratic al Uniunii, și de Recomandarea referitoare la procese electorale incluzive și reziliente în Uniune⁸, care prevede măsuri concrete pentru statele membre și actorii politici, inclusiv partide și fundații, pentru a contribui la protejarea proceselor electorale împotriva tuturor formelor de ingerință străină.
15. SUBLINIAZĂ importanța exercițiilor care combină diferite elemente, cum ar fi FIMI, activitățile cibernetice răuvoitoare și amenințările la adresa infrastructurii critice, în condițiile în care campaniile și amenințările hibride cu care ne confruntăm sunt tot mai multidimensionale și transsectoriale. REAMINTEȘTE valoarea participării partenerilor naționali și ai UE la exerciții precum cele privind reziliența democratică, care oferă o imagine de ansamblu a tuturor instrumentelor disponibile în prezent pentru a ne consolida reziliența democratică în contextul alegerilor. Când și unde este posibil, astfel de exerciții ar putea să se desfășoare în cadrul unei abordări la nivelul întregii societăți și la nivelul întregii administrații și ar putea utiliza în mod optim toate structurile și entitățile existente, cum ar fi sistemul de alertă rapidă, Rețeaua europeană a organizațiilor de legătură în materie de crize cibernetice (EU-CyCLONe), Grupul de cooperare pentru rețele și sisteme informatice, Rețeaua europeană de cooperare privind alegerile, precum și Centrul European de Excelență pentru Contracurarea Amenințărilor Hibride și sectorul privat, ținând seama de rolul lor semnificativ în formularea de răspunsuri eficace. Aceasta ar trebui să se bazeze pe activitatea desfășurată în temeiul Codului de bune practici consolidat privind dezinformarea și al Observatorului european al mass-mediei digitale.

⁷ Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unor cerințe armonizate pe piața internă privind transparența reprezentării intereselor desfășurate în numele țărilor terțe și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937; COM(2023) 637 final.

⁸ Recomandarea Comisiei (UE) 2023/2829 din 12 decembrie 2023 referitoare la procese electorale incluzive și reziliente în Uniune și la consolidarea caracterului european și a desfășurării eficiente a alegerilor pentru Parlamentul European, JO L 2023/2829, 20.12.2023.

16. INVITĂ Înaltul Reprezentant și Comisia, împreună cu statele membre, să analizeze în detaliu învățămintele care trebuie desprinse în urma alegerilor pentru Parlamentul European din 2024, să prezinte Consiliului un feedback cuprinzător cu privire la eficacitatea mecanismelor, rețelelor, instrumentelor și măsurilor relevante și să raporteze cu privire la orice probleme și lacune identificate în instrumentele disponibile, astfel încât acestea să poată fi remediate.
-